

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Pierii Valeriani Bellunensis Hieroglyphica, Sive De
Sacris Ægyptiorum Aliarumque Gentium Literis,
Commentariorum Libri LVIII**

Valeriano, Pierio

[Lipsiae] ; Francofurti Ad Moenum, 1678

Lucubratio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14259

Atque omnem ornatum flamma crepitante cremari,
 Regalesque accensa comas, accensa coronam
 Insignem gemmis, cum fumida lumine fulvo
 Involvi, ac totis Vulcanam spargere celtis,
 Id vero horrendum, ac visa mirabile ferri,
 Namque fore illustrem fama fatique canebant
 Ipsam, sed populo magnum portendere bellum.

*P. streui
 Aus versus
 arguunt
 gloriam
 una cum
 armis.
 Sic Galli
 Sexillum
 Auriflam-
 meum quo-
 da in pra-
 liu culibus
 praefertat.*

SIGNA MILITARIA. CAP. XVII.

A pud Romanos inter alia militaria signa nonnunquam & flammulas rufas invenio gestari so-
 las, fuisseque flammam prosperi eventus signum ubique legas: veluti pugna quam Romani cum
 Sabinis ad Heretum commiserunt, ubi ferunt militares Romanorum hastas ad altam noctem pertinaciter
 ardere visas, nec, cum omnia consumat flamma, ex iis quicquam esse detritum: quo facti au-
 dentiores, veluti Deorum aliquis victoriam pollicitus esset, ubi primum illuxit in Sabinos illati, qui
 multitudine longe praestabant, insigni eos victoria profligarunt.

UMBRÆ. CAP. XVIII.

Hinc etiam superstitibus animis umbrarum nomen, quia fumus adhuc vel torri carbonibus
 pertinaciter inhærescens, diutius vaporat, nutrimento adhuc residuo. Vulgo enim creditur e-
 orum diutius errare animas, qui ante diem violenter occubuerint. Quare ita Dido Maroniana mi-
 nitatur,

En. lib. 4.

— Sequar artis ignibus absens,
 Et cum frigida mors anima seduxerit artus,
 Omnibus umbra loci adero.

MULIERIS AMOR. CAP. XIX.

A pud Onirocritas legere est lucernam ardentem esse mulieris signum. quæ sit amore capta, prople-
 rea quod levis, inconstans, & infirmus admodum sit earum amor, qui lucernæ inquit, minimi
 flatus impulsu extingui potest.

*Amor in-
 constans.*

LUCUBRATIO. CAP. XX.

Vulgatissimum vero est lucernam pro lucubrationibus ponere, unde Demosthenis illæ ac Aristo-
 phanis Grammatici, & Cleanthis lucernæ celebratissimæ, atque illa Epicteti tam frequenter à
 nostris & à Græcis authoribus decantata, ut nulla apud omnes celebrior, nulla pretiosior habeatur.
 Sane quidem à Pythea objectum Demostheni quod ejus enthymemata lucernam olerent: quippe
 quod is nihil ex tempore diceret, sed meditatione & vigiliis singula elucubraret: neque segnis in-
 respondendo Demosthenes, qui non eodem pretio sibi & illi conitare lucernam subjecerit, nocturna
 scilicet illi convivium exprobrans, quibus ille plus indulgeret, quam Demosthenes studio. Æschines
 quoque nimiam hanc hominis diligentiam incessans, λογολογία eum appellat, sive quod semper,
 uti dictum, ex scripto diceret: sive quod, ut nonnulli ajunt, in utriusque partis favorem aliquando scri-
 ptitaret. Unde jocus ille apud Aristoph. Irene, de lucernarum fabro, & quod omnia jam consilia sint
 ad lucernam consultaturi. Sed ut ad lucernam redeamus, Plato cum summi boni, qua poterat cogni-
 tionem pervestigaret, id minime explicare posse contendit, sed ex diutino contubernio, tanquam ex
 dixerat Propheta: *Lucerna pedibus meis lex tua, & lumen semitis meis.* Et, *Signatum est super nos lumen*
vultus tui, Domine. Et, In lumine tuo videbimus lumen. Hinc illa Esaiæ celebris adhortatio: *Illuminare*
illuminare Hierusalem, quia venit lumen tuum, & pleraque hujusmodi de adventu JESU, qui verum
 & unicum est lumen. Passim vero apud hos ignis fidei symbolum est, lucerna scientiæ, quas in ma-
 nibus habendas divina institutione commonemur. Et Psalmo 18. illuminandam à Deo lucernam
 prædicatur, ubi nonnulli interpretes per lucernam, intellectum, per tenebras corpus exponunt. Ce-
 dunt vero tenebræ, ubi veræ scientiæ lumen effulserit. Quod vero pro lucubratione lucerna accipia-
 tur, in causa sunt nocturnæ vigiliæ, quæ meditationi maxime commodæ sunt, & ad excogitandum
 propter

*Meminit
 Varro l. 1.
 de ling. Lat.
 Hinc & Xer-
 xus in Lucernam
 olet.*

*Ignis fidei
 symbolum.
 Demosthe-
 nes scilicet,
 tum quod
 descripto
 diceret, tum
 quod dicitur
 quod dicitur
 absens.
 Val etiam
 bene sapi-
 a. do,*

A propter silentium aptissima. Unde illud, plus olei, quam vini quosdam absumpsisse, qua de causa Poeta noctem *Ἐφελω*, à meditationis promptitudine vocitant. Epicharmi dictum est, si quid scitu dignum quæras, nocte meditandum: & ut semel dicam, nihil ad studia nocte commodius incongruum lucubrationis symbolum est lucerna, cum præcipue frequens Ægyptiorum mos fuerit, per instrumenta sapius eorum usum significare.

Plat. in Symposiacis. Deca. 7. Addit ad hæc apud Lacedæmonios fuisse *ὑμῶν δὲ σὺ δὲ οὐδὲν, νόστρον μὲν κοινόν, τὸν ἄριστον.* Et Maro Georg. 3. Urlique videndo fixmina. En. lib. 4. Ibidem. Amor cum facibus & alis cur.

DE FACIBUS. CAP. XXI.

Ademus lucernæ faces, utpote quæ in eundem cum lucerna veniant usum: nam & Cicero aliquid se ad ligneum lychnum non sine delectatione scripsisse profitetur.

AMOR. CAP. XXII.

Ægyptii sacerdotes, qui odium per aquas intelligebant, sub hoc tamen nomine mare ipsum accipientes, per ignem amorem exprimi voluerunt, ideoque faces passim Cupidini dedicarunt, notum enim illud de amore captis, uri eos intimis medullis. Et apud Maronem: *Regina cæco carpitur igni.* Alibi: *Est mollis flamma medullas.* Atque eadem: *Uratur infelix Dido: Ardet amans Dido.* Cyprius apud Xenophontem, ignem ait urere homines, qui eum tangant: amorem vero non præsentem tantum, verum etiam longe absentes inflammare. Meritoque Porcius Licinius dixit hominem ob amorem non esse ignitum, sed ipsum ignem, cum ait: *Queritis ignem? ite huc: queritis? ignis homo est.* Vulgatum & Iliori dictum authoris Græci de amore loquētis, ea de causa cum facibus & alis amorem pingi solitum, quod nonnunquam cupiditate impatientius exurat, nonnunquam vero præ fatigatate abvolet. Nam & Propertius alas illi in hujusmodi usum, traditas arbitratur, ut ejus ostendat instabilitatem, dicens:

*Idem non frustra ventosus addidit alas,
Fecit & humano corde volare Deum.
Scilicet alterna quoniam jactamur in unda,
Nostraque nos ullis permanet aura locis.*

Sed cum amorem firmissimam in se uno tantum posuisse sedem indicare velit, ita subjungit:

*Sed certe pennas perdidit ille suas.
Evolat is nostro quoniam de pectore nusquam,
Assiduusq; meo sanguine bella gerit.*

In Opera.

Sed quod ad faces pertinet, Hesiodus cum terram, aquam & aerem genitos posuisset, quarto loco amorem genitum subjecit, per quem interpretes hieroglyphice igneum elementum intelligunt.

AMOR MUTUUS. CAP. XXIII.

Dux faces vinculo confrixtæ divaricatæque, nimirum indicia sunt amoris mutui, quæ Græci *ἀντιθέα* dixerunt, uti *ἀντίθεον πύλον Φημὸν* Homerus. Finguntur vero hæ accensa parte sursum versus erecta.

AMATORES MORTUI. CAP. XXIV.

Quæ si pingantur inversæ, amatorum funera indicant, ut in Elegia, qua Tibulli mortem deflet, Naso legere est.

*Ecce puer Veneris fert everfamque pharetram,
Et fractos arcus, & sine luce faces.*

Sed rem Ægyptiacam, qua ratione quis evasisse de amoris ergastulis indicare possit, in Erycinæ Veneris templo sculptam, idem admonuit n. de Amoris remedio:

*Est prope Collinam templum venerabile portam
Imposuit templo nomina celsus Eryx.
Est illic lethæus amor, qui pectora sanat,
Inq; suas gelidam lampadas addit aquam.
Illic & juvenes votis obliviosa poscunt,
Et si qua est duro capti a puella virgo.*

Erycinæ vero Veneris templum non tantum loco hoc ad Erycis filii memoriam respicere videtur, quam